

Số: 178/BC-HĐND

Bắc Giang, ngày 03 tháng 12 năm 2018

BÁO CÁO

Thẩm tra của Ban Văn hóa - Xã hội HĐND tỉnh (Trình tại kỳ họp thứ 6, HĐND tỉnh khoá XVIII)

Thực hiện Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015; thực hiện sự phân công của Thường trực HĐND tỉnh, Ban Văn hóa - Xã hội HĐND tỉnh đã tiến hành thẩm tra Báo cáo của UBND tỉnh trình tại kỳ họp thứ 6 HĐND tỉnh về “*Tình hình thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2018; mục tiêu, nhiệm vụ và giải pháp chủ yếu năm 2019*” đối với các nội dung thuộc lĩnh vực văn hóa - xã hội. Ban Văn hóa - Xã hội báo cáo kết quả thẩm tra như sau:

I. Về những kết quả đạt được

Ban Văn hóa - Xã hội nhất trí với Báo cáo của UBND tỉnh đánh giá về những kết quả đạt được trong năm 2018 đối với lĩnh vực văn hóa - xã hội. Qua xem xét, nghiên cứu báo cáo, qua công tác khảo sát, giám sát trong năm, Ban Văn hóa - Xã hội nhận thấy:

Năm 2018, UBND tỉnh và các sở, ngành, các địa phương đã bám sát văn bản chỉ đạo của Trung ương, các Nghị quyết của Tỉnh ủy, HĐND tỉnh. Sự chỉ đạo, điều hành của UBND tỉnh ngày càng đổi mới, quyết liệt. Nhiều ý kiến kiến nghị của cử tri; ý kiến kiến nghị của HĐND, Thường trực HĐND, các Ban của HĐND sau giám sát, khảo sát; ý kiến phản ánh của báo chí, dư luận đã được UBND tỉnh xem xét tiếp thu, có giải pháp khắc phục kịp thời, tạo sự chuyển biến tích cực.

Kinh tế - xã hội của tỉnh đã đạt được nhiều kết quả nổi bật trên các lĩnh vực. Trong đó, tăng trưởng kinh tế (GRDP) đạt mức cao nhất từ trước đến nay (16,1%), thuộc nhóm các tỉnh cao nhất cả nước; thu nhập bình quân đầu người ước đạt 2.300 USD, tăng 18,9% so với năm 2017, rút ngắn đáng kể khoảng cách so với bình quân chung cả nước. Lĩnh vực văn hóa - xã hội tiếp tục được quan tâm và đạt nhiều kết quả. Cụ thể:

- Ngành giáo dục và đào tạo Bắc Giang tiếp tục nằm trong tốp dẫn đầu cả nước. Đặc biệt, trong năm học 2017-2018, Bắc Giang vinh dự có 01 học sinh giành Huy chương Vàng trong kỳ thi Olympic Vật lý Châu Á - Thái Bình Dương, huy chương bạc Vật lý quốc tế lần thứ 49 tại Bồ Đào Nha, khẳng định vị thế của Bắc Giang về chất lượng giáo dục mũi nhọn và khích lệ phong trào khuyến học khuyến tài trong toàn tỉnh. Bước vào năm học 2018 - 2019, giáo dục - đào tạo tiếp tục có nhiều đổi mới, sáng tạo trong triển khai thực hiện kỷ cương, nề nếp, nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện đối với các bậc học, các loại hình giáo dục. UBND tỉnh đã kịp thời có các giải pháp từng bước khắc phục tình trạng quá tải phòng lớp học, thiếu

giáo viên mầm non, thiếu cơ sở vật chất, trang thiết bị cho các trường học ở miền núi, vùng cao; khắc phục những bất cập trong sáp nhập đối với những trường học có qui mô nhỏ⁽¹⁾. Công tác quản lý đối với các khoản thu trong nhà trường được tăng cường, giảm đáng kể tình trạng lạm thu so với những năm học trước. Tỷ lệ kiên cố hóa trường lớp học là 88,5%, đạt 100% so với kế hoạch; tỷ lệ trường chuẩn quốc gia đạt 85%, vượt 0,4% kế hoạch.

- Về công tác y tế, chăm sóc sức khỏe nhân dân: Các cơ sở y tế tuyến tỉnh, tuyến huyện tiếp tục được quan tâm đầu tư cơ sở vật chất, phát triển kỹ thuật cao, cải cách thủ tục hành chính, nâng cao chất lượng khám chữa bệnh và thái độ phục vụ người bệnh. Số giường bệnh/vạn dân đạt 26,1 giường, tăng 5,9% so với kế hoạch. Công tác y tế dự phòng được tăng cường và kiểm soát chặt chẽ đến tận tuyến cơ sở, không để xảy ra dịch bệnh lớn. Công tác quản lý nhà nước về an toàn thực phẩm được quan tâm chỉ đạo, trong đó, công tác kiểm tra, xử lý vi phạm về an toàn thực phẩm tại cấp huyện, cấp xã có chuyển biến hơn so với trước. Công tác quản lý nhà nước đối với lĩnh vực hành nghề y được tư nhân đảm bảo chặt chẽ hơn. Một số tồn tại trong công tác quản lý, cấp chứng chỉ hành nghề y được tư nhân trên địa bàn tỉnh đã được Sở Y tế kịp thời chấn chỉnh, khắc phục. Công tác tuyên truyền, vận động người dân tham gia bảo hiểm y tế đạt kết quả tốt (năm 2018, tỷ lệ bao phủ y tế toàn dân đạt 97,2%, tăng 7,2% so với năm 2017, vượt 10,3% so bình quân chung cả nước).

- Về văn hóa, thể thao, du lịch, thông tin, truyền thông: Tiếp tục tạo được sự chuyển biến trong hoạt động. Tiếp thu kiến nghị qua giám sát của HĐND tỉnh, UBND tỉnh đã kịp thời chỉ đạo, từng bước khắc phục tính hình thức, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa" tại các địa phương, đơn vị. Thông qua công tác tuyên truyền, vận động, việc thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang đã có nhiều chuyển biến, nhất là việc tang⁽²⁾. Thiết chế văn hóa cơ sở và chất lượng đời sống văn hóa ngày càng được tăng cường. Thể thao thành tích cao tiếp tục được khẳng định⁽³⁾. Phong trào thể dục thể thao quần chúng ngày càng phát triển (đến nay, tỷ lệ người luyện tập thể dục thể thao thường xuyên đạt 33,8%). Công tác quảng bá, xúc tiến du lịch có nhiều tiến bộ. Số lượt khách du lịch đến tỉnh năm 2018 đạt 1,5 triệu lượt người, đạt 100% kế hoạch, cao nhất từ trước đến nay. Năm 2018 tỉnh đã chỉ đạo huyện Sơn Động tổ chức thành công Lễ khai hội Tây Yên Tử, tổ chức Hội nghị xúc tiến đầu tư phát triển du lịch⁽⁴⁾. Công tác quản lý thông

⁽¹⁾ Từ năm học 2018-2019, việc sáp nhập các trường học có qui mô nhỏ dưới 10 lớp học chỉ tiến hành đối với trường cùng cấp học, không sáp nhập trường Tiểu học với THCS như năm học trước.

⁽²⁾ Theo báo cáo của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, hiện nay các đám tang thực hiện hỏa táng chiếm tỷ lệ khoảng 20%; một số địa phương thực hiện tốt là thành phố Bắc Giang, huyện Yên Dũng, Hiệp Hòa...

⁽³⁾ Tính đến tháng 11/2018, các VĐV của tỉnh đã tham gia thi đấu 41 giải thể thao trong nước và quốc tế, đạt 190 huy chương các loại, trong đó VĐV Nguyễn Thị Oanh đã đoạt HCV tại Asiad 2018.

⁽⁴⁾ Tại Hội nghị xúc tiến đầu tư phát triển du lịch, UBND tỉnh đã trao 16 Quyết định chủ trương đầu tư, giấy chứng nhận đăng ký đầu tư và Biên bản ghi nhớ đầu tư cho 16 dự án của các doanh nghiệp với tổng số vốn đầu gần 35,3 nghìn tỷ đồng.

tin, báo chí, ứng dụng công nghệ thông tin được quan tâm chỉ đạo, hỗ trợ tích cực cho các hoạt động phát triển kinh tế - xã hội.

- Về đời sống nhân dân, lao động, việc làm, thực hiện chính sách xã hội: Tiếp tục được quan tâm và đạt hiệu quả so với mục tiêu đề ra, nhất là việc thực hiện các chính sách giảm nghèo, chính sách đối với người có công, đồng bào dân tộc thiểu số tại các xã, thôn đặc biệt khó khăn. Năm 2018, tỷ lệ hộ nghèo ước giảm còn 7,31%, vượt 0,24 % so với kế hoạch. Toàn tỉnh đã tạo việc làm mới cho 29.410 người. Công tác quản lý nhà nước về lao động, trong đó công tác thanh tra, kiểm tra việc chấp hành các qui định pháp luật về lao động tại các doanh nghiệp được tăng cường, đảm bảo việc thực hiện chính sách cho người lao động được cải thiện hơn. Năm 2018, lương bình quân của lao động tại các doanh nghiệp ước đạt 5 triệu đồng/người/tháng, tăng 11% so với năm 2017; đã có 57,3% số doanh nghiệp đang hoạt động tham gia BHXH cho người lao động; tiền nợ đóng BHXH (từ 3 tháng trở lên) cho lao động tại các doanh nghiệp hiện là 51,7 tỷ đồng, giảm 34,3% so với năm 2017.

II. Về những tồn tại, hạn chế

Ban Văn hóa - Xã hội đồng tình với Báo cáo của UBND tỉnh đánh giá về tồn tại, hạn chế và nguyên nhân trong lĩnh vực hoạt động văn hóa - xã hội năm 2018. Qua hoạt động giám sát, khảo sát, qua ý kiến phản ánh của cử tri, Ban Văn hóa - Xã hội nhấn mạnh, làm rõ thêm một số nội dung như sau:

- Về giáo dục và đào tạo: Số học sinh tăng nhanh trong mấy năm trở lại đây (năm học 2018-2019 toàn tỉnh có gần 428.000 học sinh mầm non và phổ thông, tăng trên 17.000 học sinh so với năm học 2017-2018; trong đó, riêng Tiểu học tăng trên 13.000 học sinh), song việc khắc phục tình trạng quá tải phòng học, số lớp học đối với bậc học mầm non, tiểu học ở một số địa phương còn chậm so với yêu cầu, nhất là tại các đô thị và các xã gần các khu công nghiệp. Vẫn còn tình trạng bố trí giáo viên chưa hợp lý, dẫn đến thừa thiếu mất cân đối cục bộ giữa các huyện, giữa các trường học trên cùng địa bàn huyện. Việc xét công nhận mới và công nhận lại trường chuẩn quốc gia chưa đảm bảo thực chất, còn tình trạng “nợ tiêu chí”, nhất là đối với các tiêu chí về cơ sở vật chất và đội ngũ giáo viên. Nhiều năm nay, các công trình vệ sinh trường học khi xây dựng chưa được quan tâm đầu tư, còn tạm bợ, xuống cấp xong không được quan tâm sửa chữa, ảnh hưởng không nhỏ đến vệ sinh môi trường và sức khỏe học sinh.

- Về y tế, chăm sóc sức khỏe nhân dân: Việc thực hiện cơ chế tự chủ, xã hội hóa các hoạt động y tế tại các bệnh viện công lập trên địa bàn tỉnh còn chậm và lúng túng; chất lượng các phòng điều trị tự nguyện tại các bệnh viện công lập chưa cao, chưa thu hút được người bệnh. Công tác khám, chữa bệnh cho đối tượng tham gia BHYT còn nhiều bất cập. Vẫn còn tình trạng lạm dụng chỉ định xét nghiệm, chẩn đoán hình ảnh, điều trị nội trú tại nhiều cơ sở khám chữa bệnh, dẫn đến tình trạng vượt quỹ, nhất là tại các cơ sở khám chữa bệnh tư nhân (tính đến 10 tháng đầu năm, toàn tỉnh đã vượt quỹ khám chữa bệnh BHYT là 111,6 tỷ đồng; có 13/15 cơ sở khám chữa bệnh tư nhân vượt quỹ, trong đó một số cơ sở

vượt nhiều như Bệnh viện Y học cổ truyền Lan Q vượt 63%; Phòng khám Đa khoa Tân Dân vượt 41%; Phòng khám Đa khoa Bảo Minh vượt 22%...).

Công tác Dân số - KHHGD ở một số địa phương chưa được quan tâm. Tỷ lệ sinh con thứ 3 trở lên tiếp tục tăng so với các năm trước (năm 2018, số trẻ sinh lần 3 trở lên là 3.242 trẻ, chiếm 11,6% số sinh). Tình trạng cán bộ, đảng viên vi phạm sinh con thứ 3 trở lên còn nhiều, song việc xử lý vi phạm chưa kiên quyết (9 tháng đầu năm toàn tỉnh có 179 trường hợp đảng viên vi phạm, trong đó có 128 người là cán bộ công chức; tập trung nhiều ở các huyện Yên Dũng, Lạng Giang, Tân Yên..., song duy nhất chỉ có thành phố Bắc Giang xử lý kỷ luật đối với 01 trường hợp).

- Về văn hóa, thông tin, thể thao, du lịch: Qua thẩm tra, nhiều ý kiến cho rằng báo cáo của UBND tỉnh chưa đánh giá sâu sắc những tồn tại, bất cập và nguyên nhân đối với lĩnh vực hoạt động này trong năm 2018. Qua công tác khảo sát của Ban Văn hóa - Xã hội HĐND tỉnh cho thấy thời gian qua, công tác quản lý nhà nước đối với việc trùng tu, tôn tạo, phục hồi các di tích đã được xếp hạng tại các cấp còn bị buông lỏng, nhất là ở cấp xã. Phần lớn các di tích khi trùng tu, tôn tạo không đảm bảo thiết kế theo hồ sơ đã phê duyệt; hoạt động của Ban quản lý di tích cấp huyện, cấp xã còn mang tính hình thức.

Việc xây dựng cơ chế chính sách và đầu tư nguồn lực cho lĩnh vực hoạt động văn hóa, thể thao và du lịch chưa tương xứng với yêu cầu đặt ra. Việc xây dựng và quảng bá các sản phẩm du lịch địa phương còn hạn chế. Công tác quản lý nhà nước về gia đình và trẻ em chưa được quan tâm đúng mức. Chất lượng phong trào xây dựng gia đình văn hóa, làng văn hóa ở nhiều địa phương trong tỉnh còn hạn chế, chưa tác động tích cực đến phong trào bảo vệ an ninh tổ quốc và an ninh nông thôn.

- Lĩnh vực lao động, đào tạo nghề: Hiện nay, nhu cầu lao động trên địa bàn tỉnh vẫn rất lớn, nhưng thực chất các doanh nghiệp chủ yếu sử dụng lao động gia công, lắp ráp nên đa số nhận lao động phổ thông và tự đào tạo. Công tác đào tạo nghề trên địa bàn tỉnh, nhất là các lớp đào tạo nghề cho lao động nông thôn còn bất cập, hạn chế, chậm đổi mới cả về cơ sở vật chất, giáo viên, chương trình đào tạo, chưa đáp ứng nhu cầu việc làm của người lao động và chưa tạo được mối liên kết giữa các lớp đào tạo ngắn hạn tại các địa phương và doanh nghiệp.

Hiện trên địa bàn tỉnh có khoảng 150.000 lao động đang làm việc tại các doanh nghiệp, trong đó có khoảng 80.000 lao động (bao gồm cả người nước ngoài) đang làm việc tại các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài, nhiều nhất là các doanh nghiệp của Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản. Tuy nhiên, thời gian qua, việc quản lý lao động nước ngoài tại các khu công nghiệp còn thiếu chặt chẽ; việc giải quyết nhà ở cho công nhân, quản lý nhà trọ quanh các khu công nghiệp vẫn còn nhiều bất cập. Việc chấp hành đóng BHXH, bảo hiểm thất

nghiệp cho lao động tại các doanh nghiệp có chuyển biến so với năm 2017 song vẫn chưa đạt so với kế hoạch đề ra⁽⁵⁾.

Qua giám sát của Ban Văn hóa - Xã hội về việc quản lý, sử dụng các công trình có vốn đầu tư từ ngân sách nhà nước lĩnh vực lao động - thương binh và xã hội giai đoạn 2015 - 2018 cho thấy trong những năm qua, ngân sách nhà nước (chủ yếu là ngân sách Trung ương) đầu tư khá lớn cho việc xây mới, nâng cấp các công trình thuộc lĩnh vực lao động, thương binh và xã hội trên địa bàn tỉnh. Tuy nhiên, việc sử dụng nhiều công trình không hiệu quả, không đảm bảo mục tiêu đề ra, gây lãng phí.

III. Một số kiến nghị về nhiệm vụ, giải pháp năm 2019

Qua thẩm tra, Ban Văn hóa - Xã hội nhất trí đối với các nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu cần tập trung chỉ đạo thực hiện trong năm 2019 đối với lĩnh vực văn hóa - xã hội UBND tỉnh đã nêu trong báo cáo, đồng thời bổ sung và có một số kiến nghị như sau:

- *Về giáo dục và đào tạo:* Đề nghị UBND tỉnh chỉ đạo Sở GD&ĐT, Sở Nội vụ phối hợp với các địa phương tiếp tục tiến hành rà soát, sắp xếp bố trí giáo viên hợp lý, khắc phục dứt điểm tình trạng tỷ lệ cơ cấu giáo viên không đồng đều giữa các huyện, giữa các trường trên cùng địa bàn như ý kiến cử tri đã phản ánh trong nhiều năm qua. Chỉ đạo việc đề nghị xét công nhận mới, công nhận lại trường chuẩn quốc gia đảm bảo nghiêm túc, đúng thực chất. Quan tâm khảo sát năm kỹ tình hình biến động dân số để có dự báo chính xác đi đôi với bố trí nguồn lực thỏa đáng xây dựng phòng lớp học sớm khắc phục và không để xảy ra tình trạng quá tải về sĩ số như hiện nay. Quan tâm các giải pháp phát triển giáo dục miền núi, kịp thời khắc phục những bất cập đối với các trường Tiểu học đã sáp nhập với THCS tại các xã đặc biệt khó khăn, tập trung khắc phục ngay những bất cập trong việc đầu tư nâng cấp, sửa chữa, làm mới các công trình vệ sinh trong trường học hiện nay.

- *Về y tế, chăm sóc sức khỏe nhân dân:* Đề nghị UBND tỉnh tiếp tục chỉ đạo đẩy nhanh tiến độ thực hiện Đề án xã hội hóa y tế; rà soát, có giải pháp nâng cao chất lượng y tế tuyến xã. Tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với các cơ sở khám chữa bệnh công lập khi thực hiện cơ chế tự chủ⁽⁶⁾ và các cơ sở y tế tư nhân, chấn chỉnh kịp thời các hiện tượng lạm dụng chỉ định xét nghiệm, chẩn đoán hình ảnh, điều trị nội trú dẫn đến vỡ quỹ khám chữa bệnh BHYT. Chỉ đạo khắc phục tình trạng lơ là công tác dân số, chậm xử lý kỷ luật đối với cán bộ công chức vi phạm tại một số địa phương, đơn vị trong thời gian gần đây. Tiếp tục có giải pháp nhằm nâng cao trách nhiệm, hiệu quả quản lý nhà nước của cấp huyện, cấp xã đối với công tác đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm.

- *Về văn hóa, thể thao, du lịch:* Đề nghị UBND tỉnh tiếp tục quan tâm chỉ đạo phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa" đi vào thực chất,

⁽⁵⁾ Năm 2017 có 2.485 DN đóng BHXH cho người lao động. Năm 2018 có khoảng 4.950 DN đang hoạt động song chỉ có 2.594 DN đóng BHXH cho người lao động, chỉ tiêu là 3.275 DN.

⁽⁶⁾ Năm 2019, có 11 bệnh viện công lập được giao tự chủ thường xuyên gồm: Bệnh viện Đa khoa tỉnh, Bệnh viện Sản - Nhi, Bệnh viện Y học cổ truyền, Bệnh viện Phục hồi chức năng, Bệnh viện Đa khoa khu vực huyện Lục Ngạn và Bệnh viện Đa khoa 06 huyện: Việt Yên, Yên Dũng, Tân Yên, Yên Thế, Hiệp Hòa, Lục Nam.

đi đôi với các giải pháp kịp thời ngăn chặn các diễn biến phức tạp ảnh hưởng từ các tệ nạn xã hội, các mâu thuẫn thôn xóm, trộm cắp, “tín dụng đen”, gây tác động đến phong trào xây dựng gia đình văn hóa, làng văn hóa ở các vùng nông thôn như nhiều ý kiến cử tri và đại biểu đã kiến nghị trong thời gian qua. Tiếp tục nghiên cứu đề xuất cơ chế chính sách hỗ trợ phát triển đối với các hoạt động văn hóa, thể thao, du lịch vì đến nay việc quan tâm đầu tư nguồn lực và xây dựng các chính sách hỗ trợ đối với các lĩnh vực này trên địa bàn tỉnh rất hạn chế.

- **Về lao động, việc làm, thực hiện chính sách xã hội:** Đề nghị UBND tỉnh tiếp tục quan tâm giải quyết các vấn đề xã hội tại các khu công nghiệp, trọng tâm là vấn đề xây dựng nhà ở cho công nhân, quản lý lao động nước ngoài trên địa bàn tỉnh. Chỉ đạo rà soát việc sử dụng các công trình đầu tư từ ngân sách nhà nước thuộc lĩnh vực lao động - thương binh và xã hội, nhất là các công trình tại cơ sở cai nghiện, cơ sở chăm sóc phục hồi chức năng cho người tâm thần..., trên cơ sở đó có kế hoạch sử dụng hiệu quả, tránh lãng phí đầu tư ngân sách nhà nước. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, có giải pháp quyết liệt hơn trong việc xử lý các doanh nghiệp cố tình chây ì nợ đóng BHXH, BHYT cho người lao động.

Ngoài các vấn đề đã nêu, trên cơ sở ý kiến kiến nghị của cử tri và phản ánh của báo chí, dư luận, đề nghị UBND tỉnh quan tâm, sớm có phương án giải quyết di dân đối với các hộ dân đang sống ở rừng Khe Đin (xã An Lạc, huyện Sơn Động) và làng chài Nguyệt Đức (xã Vân Hà, huyện Việt Yên), đảm bảo cho những hộ dân nơi đây sớm khắc phục khó khăn, có đất ở, ổn định cuộc sống.

Trên đây là báo cáo thẩm tra của Ban Văn hóa - Xã hội HĐND tỉnh.

Trân trọng trình HĐND tỉnh, kỳ họp thứ 6, khóa XVIII xem xét./.

Nơi nhận:

- Thường trực HĐND tỉnh;
- Lưu: VT, TH.

Bản điện tử:

- Các đại biểu HĐND tỉnh;
- Các đại biểu dự kỳ họp;
- Lãnh đạo, chuyên viên Văn phòng.

TM. BAN VĂN HOÁ - XÃ HỘI
TRƯỞNG BAN

Hà Văn Bé